

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravljanje:

Ljubljana, poštni predal štev. 168.

Telefon za telegrame: »Naprej«, Ljubljana.

Čekovni račun št. 18.807.

NAPREJ

Stane mesečno Din 25—
za inozemstvo Din 85—

Oglasl:

Prostor 1×55 mm 60 par. Mali oglasi: beseda
60 par, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne
priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik VII., štev. 8.
Četrtna
»Naprejeva« številka
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo
Kmetijsko-delavske zveze
Stane letno 60 Din — mesečno 5 Din

Alojzij Leskošek:

Česa so nas naučile zadnje volitve?

V mariborski oblasti smo imeli na vsakem volišču 14 skrinjic za volitve narodnih poslancev. Ljudje (navadni zemljani) so imeli s tem sporedno 14 strank pred očmi. Vsaka skrinjica ali »stranka« je imela svojo številko in kandidatno listo. Tako so se nekateri volilci ravnali po številki skrinjice, drugi pa po imenu nosilca liste. Nihče pa ni povprašal po ideji oziroma po stranki. Če se vprašamo, koliko svetovnih naziranj je pravzaprav med temi 14 strankami bilo, pridemo do zaključka, da so bila le tri: klerikalci z dr. Korošcem na čelu, predstavniki srednjeveške reakcije in ljudskega poneumnega; potem takozvani Narodni blok z dr. Pivkom na čelu, zagovorniki izrazito kapitalističnih načel in orjunaštva; tretji, to so bili socialisti, zagovorniki delavskega razreda in boritvi za prostost in enakopravnost vseh ljudi.

Pravzaprav sta po mojem le dve stranki opravičeni do obstoja, in sicer: ena sama delavska in ena sama kapitalistična. Iz tega razloga ne smatram klerikalcev za ljudsko stranko, marveč za stranko vernikov, za stranko ljudske neumnosti. Stranka Nemcev v Sloveniji ni opravičena do obstoja, ker je prav tako predstavnik kapitalizma, kakor demokratska stranka. Voditelji nemške stranke sedijo pri Zvezi industrijev skupaj s kapitalisti demokratskega in klerikalnega kova. Zato ni treba, da imajo posebno nemško stranko, ker so lahko v demokratski kapitalistični stranki. Radičevci stranko lahko smatramo kot kmetijsko stranko, vendar ne za republikansko stranko, ker nima za republiko nobenih temeljev. Njeni temelji so isti kakor temelji klerikalne stranke na Slovenskem. V bistvu se radičevci od klerikalcev prav nič ne razlikujejo. Vse ostale skrinjice ozi. stranke, ki so se ponujale slovenskim volilcem, so pa bile le izraz političnega žonglerstva slovenske degenerirane inteligence, kakor n. pr. takozvani blok »bratskega sporazuma« = narodni socialisti ter drugi politični avanturisti z osebnimi ambicijami.

Vse te stranke in stranke so pa lovile delavske glasove, kar se jim tudi dobro izplača iz preprostega razloga, ker je med delavstvom največ takih, ki se ne zavedajo svojega socialnega in ekonomskega položaja. A kar je največ, delavstvo v Sloveniji ni nič ponosno na svoj stan; to nam volitve dovolj jasno dokazujejo, da imamo zavednih komaj okrog 2000 delavskih volilcev. To je komaj par odstotkov industrijskega delavstva v Sloveniji, kjer je nad 20.000 industrijskih delavcev-volilcev. A vendar smemo trditi, da je to veliko v deželi, kjer je nad 7000 od države plačanih župnikov in kaplanov, kateri so vsi z malo izjemo agilni agitatorji za srednjeveško reakcijo t. j. kapitalistično klerikalno stranko.

Oglejmo si nekoliko rezultat teh volitev in videli bomo, da so klerikalci kljub temu velikanskemu aparatu, ki ga imajo na razpolago, dobili

mariborsko-celjskem okrožju komaj 6574 glasov več, kakor pa vse ostale stranke, ki so šle v volitve kot neklerikalne. Evo številke: SLS 52.682, ostale stranke pa so dobile vse skupaj 46.108 glasov, to pomeni, če bi bili samo dve stranki, ena delavska, druga pa klerikalno-kapitalistična, bi dobili klerikalci samo 9 poslancev, delavska pa 7, torej skoraj polovico. (N. B. Če bi bili res samo dve stranki, potem bi bilo razmerje za klerikalce še veliko bolj neugodno, komaj, da bi si rešili en sam mandat.)

Za delavstvo bo imela bodoča narodna skupščina veliko važnost, ker bodo delale kapitalistične stranke na to, da delavsko soc. zakonodajo poslabšajo in odpravijo 8-urni delavnik. Zavarovanje za brezposelne delavce in zavarovanje za starost in onemoglost delavcev, vse to bo prepuščeno kapitalističnemu razredu. In če vprašamo delavce, zakaj niso volili socialistično, nam odgovarjajo, da zato, ker se socialisti med seboj vedno prepirajo, drugi zopet pravijo, da imamo ljudi v stranki, ki v stranko ne spadajo in tako gredo izgovori v neskončnost. Izgovori so pa tudi v mnogih primerih upravičeni, kajti res je, kdor se noče po socialističnih načelih ravnati, ta ne spada v delavsko stranko, zlasti tisti, ki ne marajo priznati svojih dohodkov in plačevati progresivnega davka, ki ga imajo socialisti po vsem svetu v programu.

Vedno sem se boril proti tistim, ki v stranko ne spadajo, vendar nisem v tem boju uspel. Očitni so mi celo, da razdiram. Iz tega razloga sem tudi odstopil od kandidature, ker nisem hotel več nositi odgovornosti. Zavedam se, da sem s tem škodoval naši stranki, ker ni imela poznane kandidata za celjski srez. Na drugi strani sem pa koristil strokovnim organizacijam s tem, da sem odvzel možnost za demagoške očitke razbijanja onim, kateri so neprestano strokovne organizacije razbijali in se sklicevali, da so internacionalni socialisti. Vrh tega sem se odrekel tudi vsaki volilni agitaciji ter s tem varoval vsaj obstanek strokovnih organizacij, katere so nekateri vodilni člani SPJ v Celju neprestano rušili, če niso hlapčevali njihovim osebnim ambicijam. Le pogledjmo si tovarne, kjer so zaposleni občinski odborniki SPJ v Celju. V cinkarni in Westnovi tovarni, tam je delavstvo brez vsake strokovne organizacije, ker niti socialistični obč. odborniki sami niso več strokovno organizirani!

Sedanje volitve so nas naučile mnogo, kar naj bo delavstvu resen opomin, da se mora združiti na celi črti, kajti le organizirano delavstvo bo lahko zmagovalo pri volitvah! Pri sestavljanju kandidatnih list bo lahko samo odločevalo. In razumljivo je, če bomo upostavili zopet stranko delavcev, kakor je nekdaj bila, v kateri pa bodo le delavci odločevali, potem bomo imeli zopet poslance, in sicer tiste, ki jih bomo sami hoteli in sami izvolili. Politične organizacije ne sme-

jo biti monopol za nekatere ljudi, ki imajo denar, ampak morajo biti odprta hiša za vse delavce, duševne ali ročne. Zedinjenja, ki se izvršuje na volilnih shodih, jaz ne priznavam, ker ni resno, ampak je samo volilni maneuver. Zedinjenje se mora izvršiti na ta način, da se podpiše pristopna izjava! Volitve so nam jasno pokazale, da osebe nič ne vlečejo, glej za primer celjski okraj, kjer sta kandidirala Koren in Omladič, oba poznana prvi kot pekovski mojster in drugi kot gostilničar iz Sav. doline in vendar sta oba skupaj kljub velikanskim naporom spravila samo 614 volilcev skupaj! Drug primer v Laškem okraju, v Trbovljah, kjer je kandidiral Krušič, ki je predsednik rudarske Unije in rudarske zadruga, pa je dobil samo 204 glasove. Naš številni kandidat je dobil skoraj brez vsake agitacije 160 glasov. S tem je delavstvo dovolj jasno pokazalo, da ne mara tistih za poslance, ki se vsilju-

jejo in nastopajo kot zedinjevalci za svojo ambicioznost. To nam da resno misliti vsem skupaj na naši kakor na oni strani, da bo treba zbrati tiste, ki hočejo delati po programu in pravilniku, ker le tedaj bo mogoče, da bomo korakali skupaj i pri delu i pri volitvah in pri zmagi. Tistim pa, ki bodo še v bodoče delavsk. pokretu skušali škodovati, tistim je treba povedati, da nimajo monopola ter da delavski pokret ni zato tukaj, da bi si v njem lovili mandate, ampak zato, da se rešuje socialno in ekonomsko vprašanje proletariata. Jaz sem za pošteno zedinjenje takoj pripravljen se žrtvovati, če sem zedinjenju v oviro. Nisem pa pripravljen vstopiti v stranko, ki ne izvršuje niti pravilnika niti sklepov belgrajskega kongresa, po katerem je dolžnost vsakega člana SPJ, da se strokovno organizira ter v strokovni organizaciji socialistično deluje.

Volitve so minule — nove se bližajo.

Mnogovrstne volitve nas čakajo, najvažnejše pa bodo v Kons. društvu za Slov. Krajevna zborovanja se zdaj vrše in volijo nove krajevene odbore in od teh bo odvisno, ali pridejo na občni zbor delegati, ki bodo znali preprečiti demagogijo, kakršna je bila lanska Svetkova »pozicija«, ki je speljala delegate na led, da so kristanovca izvolili za svojega zastopnika proti — Kristanu.

Iz nekaterih krajev čujemo, da se sodrugi sploh ne mislijo udeležiti zborovanj, češ, saj je vse zastoj. To je popolnoma napačno. Tudi če je kdo popolnoma osamljen, ne sme obupati, ker ni res, da bi delavstvo po vsej sili hotelo biti goljufano — le povedati mu je treba!

Revizijsko poročilo, ki sta ga sestavila nadzornika Kons. društva za Slovenijo in ki je bilo objavljeno lani v »Napreju« št. 10., 12., 14. in 16. (od 7. do 28. februarja 1924), daje dovolj poučnega in razumljivega gradiva. Naročniki tednika naj si prečitajo te članke pri kakem znanju, ki ima naročen »Naprej«, ali pa pri odboru svoje organizacije.

Enako važni so članki, v katerih je objavljena Svetkova okrožnica, »Naprej« št. 36, 37, 38 in 39 (od 1. do 7. maja 1924), ki nosijo naslov »Boj za konsolidacijsko točko«.

O nemoralni pogodbi, s katero se gospodje višji nastavljenici (ki so ob enem člani načelstva) držijo kakor klop v telesu naše zadruga, je pisal »Naprej« v št. 21. dne 16. marca 1924. Dostavek k temu uvodniku pravi: »Zapreti jih dajte!«

Revizijsko poročilo govori n. pr. o plačah in drugih dohodkih teh gospodov, ki so se žrtvovali, da so bili 10 ali celo 15 let na gorkem, dočim so njih gospodarji (= delavci) veseli, če niso vsako leto po par mesecev brez zaslužka! Te plače so s številkami navedene, zraven je pa povedano, da so drugi nastavljenici te zadruga zelo slabo plačani.

Ta pogodba je še zdaj v veljavi, čeprav je bilo na obč. zboru 16. marca 1924 sklenjeno, da mora odpasti in da mora do julija vstopiti v veljavo nova pogodba, ki bo kot poštena službena pragmatika veljala za vse nameščenec, ne pa le za člane načelstva. Pragmatike pa še zdaj ni!

Kar sta revizorja povedala o potnih, ki si jih ti gospodje zaračunavajo, presega vse meje! Kje imajo vložene hranilne vloge in kje so dolžni, to je tudi interesantno. Kako so nakupovali in kakšne račune so polagali (listek s številko, drugega nič!) in kako so kalkulirali! Klobase so kupovali po 4 Din, prodajali pa po 10 Din — ali se je potem čuditi, da delavstvo ne ljubi svoje zadruga?

Itd. itd. Odpravite vse to z javnimi računi. Pa ne s samo prazno besedo, ampak s tem, da zahtevate predvsem izpremembo pravil. Ni treba, da je tak predlog popolnoma izdelan do podrobnosti, razne krajevene organizacije lahko predlagajo različne izpremembe, vse pa naj predlagajo izpremembo sploh, da bo ta predlog na dnevnem redu. Če se ne bo mogoče zediniti, naj občni zbor izvoli komisijo, ki naj nova pravila pripravi in najpozneje v 2 mesecih skliče ponovni občni zbor. Več zborov je itak treba, več debate, pa manj pridig, kakršne so letos pridigali Kristan, Goluh, Svetek itd.

Ne bojte se, da bo društvo propadlo, če začne boj s Kristanom. Če njegova banka odpove kredit, bo to za društvo koristno — tako drag kredit dobi tako velikansko podjetje povsod, ne glede na to, da lahko obremeni svoje nepremičnine, in da lahko za mnogo zviša svoje hranilne vloge.

Kdor se boji, je že vse zgubil. V zavednosti je naša moč!

(Opozorjamo tudi na druge članke; mnogo jih je, da ne moremo vseh navesti. Kdor ima »Naprej«, naj ga pregleda, zlasti važno je poročilo o lanskem zborovanju, ki je izšlo v številkah 24, 26, 28, 31, 34, 40, 41.)

Naročajte in razširjajte »Naprej«!

Razno.

135 RUDARJEV SMRTNO PONESREČILO.

V rovu »Minister Stein« v Dortmundu v Vestfaliji na Nemškem se je smrtno ponesrečilo 135 rudarjev! Doselej še nismo čitali, da bi bili našli pravi vzrok nesreče, pač pa smo čitali statistiko, ki pravi, da se je zadnjih par let ponesrečilo v vestfalskih rudnikih 65 tisoč rudarjev, 365 od teh je bilo mrtvih! Človeka prevzame groza, združena z ogorčenjem, če pomisli, da zahteva po dobičku hlatajoči kapitalizem take strašne žrtve, ne da bi zadostno poskrbel za življenjsko varnost izmoganega in lačnega delavstva, ki kapitalizmu s svojimi krvavimi žulji in z življenji dobičke ustvarja. Zgodila se je ta grozna nesreča v času, ko je kapitalistično nasilje odpravilo 8-urnik in in uvedlo 12-urni delavnik v vestfalskih rudnikih, ko je bil kapitalistov in njegovih hlapcev priganjal rudarje, da so vedno bolj garali, a pri tem vedno manj pazili na svoje življenje! Slovenski rudarji! Premislite sledeče stavke iz poročila, po katerem smo posneli gornje podatke: Vso Nemčijo preveva krik, da je onih 135 rudarjev poginilo kot žrtev morilskega priganjanja. Malo dni pred to grozno nesrečo je bilo več malih eksplozij na istem mestu, kjer so potem plameni objeli žive ljudi, te male eksplozije so oznanjale bližajočo se veliko nesrečo. Da bi pa zagradili nevarni rov, za to ni bilo časa, kajti sužnji v jami so morali predvsem nakopati predpisano množino premoga... In na to pomislite: 135 rudarjev neso obenem k pogrebu! In na število zapuščenih svojcev teh 135 mrtvih in njih usodo! Ali vam je treba še pripovedovati, kaj je vaša dolžnost?

r Uradni rezultati volitev na Slovenskem. Glavni volilni odbori so šele preteklo soboto končali uradno štetje glasov. V mariborskem okrožju je bilo vpisanih 144.463 volilcev, glasovalo jih je 99.696. Dobili so: SLS (dr. Anton Korošec) 52.678; SRS (Stefan Radič) 14.404; lista Geze Hartnerja 2.001; narodni blok (dr. Pivko) 9.247; lista Fr. Zagorskega 370; SKS (Ivan Pucelj) 3.612; bivši komunisti (Ivan Makuc) 2.112; Nemci (Schauer) 4.362; radikali (dr. Ravnik) 1.087; SPJ (dr. Korun) 4.098; lista Alfonza Hribarja 328; SSJ in KDZ (Möderndorfer) 1.053; lista Ivana Štrbenca 191; blok »bratskega sporazuma« (dr. Marković) 2.147 glasov. Izvoljeni so bili: od SLS dr. A. Korošec, Franjo Zebot, Josip Škoberne, Jožef Klekl, dr. J. Hohnjec, dr. J. Hedžar, Vlado Pušenjak, Ivan Vesenjak, dr. A. Gosar, Stefan Falež, Geza Šiftar; od Radičevcev: Stefan Radič, Ivan Tisaj in Andrej Kelemina; za narodni blok dr. Pivko. — V ljubljanskem okrožju je bilo vpisanih 104.163 volilcev, glasovalo jih je 77.166. Dobili so: SLS (dr. Korošec) 48.259; narodni blok (dr. Žerjav) 10.422; SKS (Ivan Pucelj) 8.720; SRS (A. Prepeluh) 4.139; bivši komunisti (Ivan Makuc) 2.784; lista Josipa Mur-na 385; blok »bratskega sporazuma« I. Deržič 840; SPJ (Cobal) 893; SSJ in KDZ (Pastorek) 716 glasov. Izvoljeni so: od SLS dr. Korošec, Franc Šmodej, Janez Brodar, Dušan Sernec, Janez Strein, Anton Sušnik, dr. Fran Kulovec, Karel Škulj; za nacionalni blok dr. Žerjav; za SKS Ivan Pucelj. — V mestu Ljubljani je bilo vpisanih vseh volilcev 13.779, glasovalo jih je 10.119. Dobili so nacionalni blok (Ivan Mohorič) 4000; Ivan Makuc 427, SPJ (dr. Perič) 479; SLS (dr. Korošec) 4.366; dr. Ravnihar 847 glasov. Izvoljen je dr. Korošec.

r Položaj po volitvah. Prve dni po volitvah so listi še prinašali poročila, koliko poslancev je dobila vsaka stranka, potem pa so poročila prenehala in tako pravzaprav še danes ne vemo za natančen rezultat. Točno bo najbrže to, da je opozicija dobila več glasov, vladni stranki (Pašić-Pribičević) pa več mandatov. Volilni red jo omogočuje. Pravilna je ta domneva tudi radi tega, ker so se že začele intrige v Beogradu. »Jutro« poroča vsak dan,

da radikali ne bodo sklepali kompromisov s klerikalci, »Slovenec« se pa že nekako raduje, da bodo nekateri njegovih tigrov zlezli na ministrske stolce. Prepirajo se tudi, ali bi Radičeve mandate uničili ali ne. To bi položaj precej zasukalo. Precej verjetno je, da se bo Pašić skušal rešiti Pribičevića, na katerega bo potem zvrnil vso krivdo radi sedanjih nasilnih vladnih metod. Sicer je pa to ugibanje zelo nesigurno, v naši državi je pač vse mogoče. Četovo je pa brez dvoma to, da si bo poiskal Pašić takega zaveznika, ki bo najcenejši in da se proletariatu nič ne bo obrnilo na boljše.

r Volitve v Sloveniji. Pod tem naslovom je objavil zadnji »Socialist« uvodnik, na katerega opozarjamo naše čitatelje. Nimamo prostora, da bi se dalje bavili z njim, te vrste pa moramo ponatisniti: »Naprejeva« stranka je pri teh volitvah pokazala, da tudi najboljše organizacije ne morejo vzdržati, če nimajo vodstva, ki ima dovoljno duhovnih in organizacijskih sposobnosti. — To je sicer zelo nedolžno povedano, zato pa si je treba to »Socialistovo« trditve zapomniti za čas, kadar se bomo pogovarjali o demokraciji. V članku je več laži, no, na te smo pa že navajeni, nekatere je ovrгла že tabela naših organizacij v zadnji številki »Napreja«. (Tistim, ki »Socialistovih« stavkov morda ne bodo takej razumeli, še to za komentar: vodstvo tvorijo voditelji, mi pa pravimo: ne priznavamo voditeljev, poznamo samo funkcionarje delavskih organizacij, proletarijat pa naj se organizira ravno zato, da se bo sam potom svojih organizacij vodil!)

r Neposrednih (direktnih) davkov je bilo plačanih l. 1924 v naši državi: na Hrvaškem 289.910.802 Din 58 p; v Bosni in Hercegovini 220.727.275 Din; v Vojvodini 363.178.627 Din 96 p; na Slovenskem 185.938.719 Din 30 p; v Dalmaciji 39.370.961 Din 12 p; v Srbiji in Črni gori 309.380.551 Din 83 p, skupaj torej 1.408.506.937 Din 80 p. Zadnji proračun izkazuje okoli 8 milijard dohodkov in prav toliko izdatkov, ker pa je bilo direktnih davkov plačanih komaj nekaj nad 1 milijardo 400 milijonov Din, so bili ostali izdatki (čez 6 in pol milijarde Din) plačani potom indirektnih davkov. Socialistom je znano, kaj se to pravi! Razložite ljudem na temelju teh konkretnih podatkov pomen progresivnega davka!

r Volilni teror. Orjunaško časopisje je doslej svoj teror opravičevalo z »višjimi interesi« in zelo zabavno je bilo to čitati. Zdaj se je pa »Slov. Narod« razkoračil nad klerikalci, češ, ti še vse bujše terorizirajo: potom spovednice, prižnice itd. Tako imajo zlasti na žensvo in potom žen tudi na moške tak vpliv, da ga moramo imenovati »duševni teror«. Ta izvajanja »Slov. Naroda« niso napačna in pravilno je, če se piše o teroru naše duhovščine nad našim nerazvitim narodom. Toda — kako to, da je ta narod nerazvit? Kako to, da je pristopen duševnemu teroru nazadnjaštva? Kaj ste delali pol stoletja, ko ste narod »požrtvovalno vzgajali«? Tu je ključ. Niste vzgajali, ampak ste ljudstvo le lovili! Ni vam šlo za napredek, še manj za svobodo misli in prepričanja, ampak hoteli ste, da ljudstvo veruje vam, namesto, da bi ga učili verovati v resnico. Še dandanes govorite, da »za vero in cerkev ni nevarnosti«, namesto, da bi razširjali vero v znanost, ki mora tudi pri nas končno premagati cerkveno praznovost. Sicer pa ste s svojim telesnim nasiljem proti univerzam dovolj jasno pokazali, da bi radi priklicali srednji vek nazaj in odstavljali profesorje od katedra in jih pošiljali na grmadel! Kako prazna je vaša naprednost, se najlepše vidi iz tega, da ste v svojem orjunaškem časopisju v zadnjih časih večkrat govorili o tisti klerikalni dobi, ki jo popisuje Cankar v svojih »Hlapcih«. Slišali ste nekaj zvoniti, razumeli pa niste! Žalostna figura je klerikalni učitelj, ki je ponižen, ker ima »ženo in 3 otroke«, toda vaše »napredne« učitelje vidimo v »Hlapcih« ne le žalostne, temveč gnusne!

r Pri ljubljanskih občinskih volitvah bosta nastopila 2 bloka, bivši ko-

munisti pa samostojno. Volitve bodo 18. marca, torej na delavnik. Prvi blok tvorijo demokrati z radikali, nosilec liste bo dr. Dinko Puc, odvetnik. Drugi blok, »Ljubljansko samoupravno zvezo« so sklenili klerikalci, narodni socialisti, ljubljanski samostojni kmetje, dr. Ravnihar in SPJ. Nosilec te liste je dr. Perič, odvetnik. Nosilec liste bivših komunistov je dr. Lemež, cdvelniški kandidat. — Naša stranka v Ljubljani še nima dovolj močne organizacije, da bi lahko postavila svojo listo.

r Novica. Kapitalistični listi imajo polne predale novice, mi pa nikdar nič. Danes se nam je posrečilo eno izvedeti in ker se hočemo prikupiti, jo bomo seveda objavili. Ime in kraj bomo zamolčali, da ne bodo čitatelji mislili, da je naša novica izmišljena. — Nekemu delavcu je umrl brat, bogat trgovec. Dedščina se bo razdelila med brate in sestre, drugega sorodnika ni. Delavec je nehal delati in začel živeti, kakor se spodobi bogatim ljudem. Ker denarja še ni bilo, je živel na kredit. Na račun je dobil 5.000 dinarjev in v treh tednih jih ni bilo več. Meseci so potekali, dedščina še ni bila urejena, delavčeva družina je bila pa že popolnoma domača v gospodskih razmerah. »Gospa« niti prati ni hotela. Zgubili so stancovanje in drugega niso našli, le neko sobo, toda žena bi morala pospravljati bišo kot hišnica — tega ni hotela, njej ni treba, saj je bogata gospa. Moč se je peljal večkrat v kraj, kjer se je pripravljala dedščina, dobil nekaj na račun, zapravljal to in prinesel nov koš zlatega upanja. Od tega se pa ne da živeti — čez pol leta je bilo treba poskrbeti za kakšno službo. Dobil in vzel jo je, čeprav je bila dvakrat slabša ko prejšnja. Iz zaslužka je moral še dolgove poravnati, in tako se je počasi zopet navadil na revščino. Tudi žena je začela delati in otroci so bili v šoli zopet bolj pridni. Ko je bila rodbina zopet v redu, je zvedela končno, da je že vso dedščino prejela in da ne dobi ničesar več. Zdaj je zopet srečna, le spomin je grenak: če bi bilo vse ostalo, kakor je bilo nekaj, če bi ne bilo tistih žalostnih mesecev »gospstva«, bi sreča ne bila prekinjena in zdaj bi prišlo par tisočakov povrh...

r Svetovna organizacija fašizma. Med fašisti prav tako kakor med našimi orjunaši je beseda »internacionalen« nekaj groznega. Kljub zelo intimnim zvezam z dvema najbolj internacionalnima institucijama: z velekapitalom in katoliško cerkvijo! Fašisti so skraja z ogorčenjem zavračali vsako trditve, da bi imeli še kje razen v Italiji kaj takega, kar bi bilo s fašizmom v sorodu, ideja pa, da bi se fašisti celo še zvezali s kako neitalijansko organizacijo, kar bi spominjalo na rdečo, delavsko internacionalo, taka ideja je pa vplivala na fašiste kakor kos rdečega platna na purane. Vendar mislijo zelo resno na internacionalno organizacijo — ali kakor jo imenujejo oni: svetovno antanto — kajti Mussolini je naznanil še pred 12. t. m., ko se je sestal vrhovni fašistovski svet, da pride na dnevni red seje tega vrhovnega organa fašistov tudi točka: univerzalna antanta (= svetovna zveza) fašističnih in fašizmu podobnih gibanj. — Kako so se posvetovali in kaj so sklenili, bomo poročali kakor hitro bomo dobili poročila o tem. Je vendar zanimivo, ali bodo povabili fašisti v svojo internacionalo tudi svoje jugoslovanske pobratime orjunaše! In če ne bodo morda orjunaši iz lastne iniciative začeli iskati oficialnih stikov s fašisti, hakenkrajlarji, probujajočimi se Madjari in podobno sodrgo!

r V Nemčiji se razburja vsa javnost nad neko umazano bančno in provizijsko afero z državnim denarjem. Po poročilih, ki jih objavlja »Arbeiterzeitung«, posnemamo, da so zapleteni v to grdo zadevo tudi nekateri bivši ministri, tako n. pr. bivši poštni minister Höfle, član centroma (klerikalci), na žalost pa tudi nekdanji socialistični drž. kancelar (min. predsednik) Gustav Bauer, ki bo sedaj izključen iz stranke. Kot zanimivost, ki ima pa tudi precej poučnega na sebi, naj objavimo še to: bivši socialistični drž. tajnik (minister) Avgust Müller izjav-

lja sedaj v meščanskih listih, da izstopa iz soc. demokratične stranke, ker je premalo energično nastopila proti koruptnim elementom v stranki (po »Arbeiterzeitung«). A mož je že pred 2 letoma postal glavni urednik Stinnesovega ultrakapitalističnega lista »Deutsche allgemeine Zeitung«, torej se je že takrat sam izključil iz stranke, kakor ugotavlja »Arbeiterzeitung«. Škodovale bodo te afere nem. soc. demokratični stranki predvsem radi tega, ker trebi take elemente iz svojih vrst šele sedaj in na pritisk javnosti, namesto da bi jih bila sama že davno pognala in pokazala, da med socialisti ni prostora za koruptne ministerialiste.

r Porodnice, narkoza in sv. pismo. Budimpeštansko zdravniško društvo je priredilo diskusijo, ali je dovoljeno, ublažiti bolečine porodnic z narkotičnimi sredstvi. Referent dr. Löwinc je bil za to, da je treba zmanjšati bolečine z uspavanjem, nasprotoval pa mu je predstojnik ženske klinike v Budimpešti, dr. Barsonyi in se je skliceval pri tem na sv. pismo, ki pravi, da mora žena roditi med bolečinami, torej bi bilo markotiziranje porodnic proti božjim zapovedim! Pobila je pa precej neki drugi zdravnik, tudi s sv. pismom, češ, da je Bog sam bil za babice pri prvem porodu in se je tudi poslužil narkoze, kajti predno je vzel Adamu rebro, iz katere je naredil Evo, je Adama uspalval...

Iz stranke.

VOLILNI SKLAD.

Zadnji izkaz 31. januarja 1925	Din	911.75
Karol Malovrh, Hrastnik,	Din	10.—
Franz Rojnik, Hrastnik,	Din	10.—
Ivan Špan, Hrastnik,	Din	2.—
Jože Tovornik, Hrastnik,	Din	10.—
Alojz Privšek, Hrastnik,	Din	10.—
Ivan Domšek, Hrastnik,	Din	10.—
Ivan Moretti, Jesenice,	Din	19.—
Vinko Požar, Cerklje,	Din	19.—
Ivo Meglič, Prevalje,	Din	4.—
Fr. Langof, zbirka vol. blok,	Din	250.—
SSJ v Velenju, zbirka vol. blok	Din	78.—
A. Tomanič, Gorica pri Mariboru	Din	4.—
Matija Miklošič, Gorica	Din	4.—
Anton Dolenc, Gorica	Din	2.—
Al. Potisk, Gorica pri Mariboru	Din	2.—
Stefan Robar, Gorica,	Din	2.—
Jan. Lenart, Gorica,	Din	2.—
Jožef Kovačič, Gorica,	Din	2.—
Franz Šraml, Gorica,	Din	2.—
Anton Lamberger	Din	2.—
Anton Sitar, Gorica,	Din	2.—
Alojz Kovačič, Gorica,	Din	2.—
Simon Marčič, Gorica,	Din	2.—
Z. Jesenice:		
na vol. shodu 11. I. na Javorniku	Din	40.—
Florjan Stanovnik	Din	20.—
Tomažin	Din	5.—
Drobnič	Din	10.—
Martin Jeram,	Din	10.—
Hafner	Din	5.—
Ravnikar	Din	5.—
Josip Mur	Din	10.—
Krivec	Din	5.—
Janez Mur	Din	5.—
Mrak	Din	5.—
Oman	Din	5.—
Janez Krivec	Din	5.—
Franz Gostič	Din	5.—
Bizjak	Din	5.—
Janez Reven	Din	5.—
Alojz Boltež	Din	5.—
J. Ferjan	Din	5.—
Anton Tolar	Din	5.—
Jakopin	Din	3.—
Slane Noč	Din	10.—
Karol Ažman	Din	3.—
Martin Bručan	Din	3.—
Ivan Hafner	Din	10.—
Jernej Petič	Din	10.—
Franz Zorman	Din	5.—
Janez Robič	Din	2.—
Franz Zupančič	Din	5.—
Karol Turk	Din	5.—
Repe	Din	5.—
Anton Košir	Din	5.—
Florijan Mrak	Din	2.—
Korošec	Din	3.—
Olipič	Din	3.—
M. Bertoneelj	Din	3.—
Markun	Din	2.—
Guzl	Din	3.—
Mihelič	Din	2.—
Neimenovani	Din	2.—
Josip Kanceljan	Din	5.—
Simon Hutar	Din	3.—
Val. Klinar	Din	5.—
Jenko	Din	5.—
Janšek	Din	5.—
Josip Moretti	Din	10.—
Ivan Trobič	Din	5.—
Ivan Rihly, vol. blok 22	Din	4.—
J. Jeram, ker je bil »N.č. št. 2		
zaplenuen	Din	15.—
Franz Milnar, Vrhnika	Din	10.—
Anton Dolinšek, Litijska	Din	5.—
Jos. Pastorek, nestr. potn. 1. II.		
na Jesenicah	Din	5.—
J. Prodner, vol. blok št. 418	Din	54.—
A. Sotlar, Hrastnik,	Din	8.—
R. Napred, Hrastnik,	Din	4.—

Skupaj

Din 1748.78

ZAVAROVANCI.

Za l. 1925. v smislu objave v »Socialističnem koledarju« za l. 1925.

Iz Hrastika: 94. Jakob Kirm (78), rudar 250 Din. 95. Karol Dragar (900) rudar, 250 dinarjev. 96. Anton Laznik (902), trg. pom. 250 Din. 97. Ivan Bistan, (85) rudar, 250 Din. 98. Franc Končar, (74) rudar, 250 Din. 99. Alojz Sotlar, (96), rudar, Lg. 500 dinarjev. 100. Alfons Stradar (93) rudar, 250 Din. 101. Franc Potisek, (88) rudar, Brnica, 250 Din. 102. Avgust Kozar, (97) rudar, 250 Din. 103. Ivan Zupanc, (84) rudar, 250 Din. 104. Rudolf Vahtar, (90) rudar, 250 Din. 105. Martin Šergan, (97) rudar, 250 Din. 106. Alojz Privšek, (71) rudar, N. 1000 Din. 107. Anton Povše, (01) rudar, 250 Din. 108. Jakob Hochkraut, (87) rudar, 250 Din. 109. Alojz Kašner, (95) rudar, 250 Din. 110. Jernej Volavšek, (82) mizar, 250 Din. 111. Alojz Bartolo, (89) rudar, 250 Din. 112. Franc Zagorec, (88) mizar, 250 Din. 113. Franc Pirce, (84) rudar, 250 Din. 114. Martin Zalezina, (79) rudar, N. 1000 dinarjev. 115. Valentin Orešnik, (91) rudar, 250 dinarjev. 116. Franc Grabner, (900) rudar, 250 Din. 117. Vinko Fele, (901) rudar, 250 dinarjev. 118. Alojz Tršek, (81) rudar, 250 dinarjev. 119. Alojz Jerebičnik, (97) rudar 250 Din. 120. Ivan Kamplet, (73) rudar, N. 1000 Din. 121. Aleš Kapla, (900) rudar, 250 dinarjev. 122. Alojz Podlogar, (92) trg. pom., N., 1000 Din. 123. Alojz Zabkar, (75) rudar, 250 Din. 124. Ivan Kolman, (902) rudar, 250 dinarjev. 125. Pavel Špan, (902) rudar, 250 dinarjev. 126. Franc Rojnik, (84) rudar, Sl. N., 1250 Din. 127. Jože Smolič, (64) kočijaž pri rudniku, 250 Din. 128. Jožef Tovornik, (85) rudar, N., 1000 Din. 129. Franc Kovač III., (96) rudar, 250 Din. 130. Franc Horjak, (99) rudar, 250 Din. 131. Ernest Mrana (98) rudar, 250 Din. 132. Leopold Moder, (900) trg. pom., N., 1000 Din. 133. Ivan Špan, (70) rudar, N., 1000 Din. 134. Alojz Knez, (900) rudar, 250 Din. 135. Andrej Vrtnik, (79), rudar, 250 Din. 136. Andrej Vrtnik II., (904) rudar, 250. 237. Ivan Domšek, (88) rudar, N., 1000 Din. 138. Franc Podlunšek, (86) blagajničar, N. 1000 Din. 139. Alojz Kerner, (99) steklar, N. 1000 Din. 140. Leopold Breničnik, (84) predelavec, Trbovlje, Lg. 500 Din. 141. Janez Obreht, (04) šikole 62, 250 Din. 142. Simon Gorkovič, (97) delavec, Gorica, Lg. 500 Din. 143. Jernej Dolenc, (49) krojač, Gorica, 250 Din. 144. Simon Klep, (95) želez. delavec, Gorica, 250 Din. 145. Anton Opruš, (73) pekar, Sl. N., 1200 Din. 146. Ana Klepova, (88) tov. delavka, Gorica, 250 Din. 147. Stefan Robar, (903) kovač, Gorica, 250 Din. 148. Fr. Roban, (98) kovač, Gorica, 250 Din. 149. Ivan Tomanič, (08) vajenec, Gorica, 250 Din. 150. Anton Tomanič, (83) premogar, Gorica, Lg. 500 Din. 151. Anton Dolenc, (72) premogar, 500 Din. 152. Jakob Sešerko, (78) delavec, Gorica 77, Lg. 500 Din. 153. Franc Šraml, (88) bajtar, Gorica, Lg. 500 Din. 154. Boštjan Tomanič, (98) delavec, Sp. Gorica, 250 Din. 155. Franc Malej, (88) delavec, Gorica, Lg. 500 Din. 156. Alojz Kovačič, (88) čevljar, Gorica, Lg. 500 Din. 157. Jože Robar, (94) invalid, Gorica, Lg. 500 Din. 158. Matija Miklošič, (84) posest. in žel. Sp. Gorica, Lg. 500 Din.

Iz Mislina: 159. Franc Kranjc, (87) Sl. N. 1200 Din. 160. Ferdinand Tempran, (77) invalid, 250 Din. 161. Avgust Papeš, (76) žagar, 250 Din. 162. Andrej Bregant, (80) čevljar, 250 Din. 163. Franc Ramšak (93) pek, 250 Din. 164. Ivan Pravhert, Sl. Lg. 750 Din.

Iz Črnc: 165. Filip Modrej, (91) rudar, Lg. 500 Din. 166. Ivan Sekavčnik, (82) Sl. N. 1250 Din. 167. Franc Jezernik, (79), žagar, 250 Din. 168. Franc Sahman, (95) žagar, Lg. 500 Din. 169. Jakob Terglav, (48) žagar, Lg. 500 Din. 170. Alojz Rotar, (85) rudar, Sl. N. 1250 Din. 171. Franc Srebotnik, (77) rudar, N. 1000 Din. 172. Josip Ipavc, (91), rudar, N. 1000 Din. 173. Andrej Hovnik, (76) rudar, Lg. 500 Din. 174. Anton Planinšek, (66) žagar Lg. 500 Din. 175. Urša Pajnikova, (99) 250 Din. 176. Blaž Plešnik, (03) rudar, 250 Din. 177. Franc Žagar, (51), drvar, 250 dinarjev. 178. Ožbe Mlinar, (97) rudar, 250 dinarjev. 179. Anton Keber, (63), rudar, Lg. 500 Din. 180. Anton Ravšer, (1900) rudar, 250 Din. 181. Franc Navršnik, (904) mizar, 250 Din. 182. Franc Sterše, (03) rudar, 250 dinarjev. 183. Jožef Navršnik, (900) mizar, 250 Din.

s Vse krajevne odbore opozarjamo na § 5., točka a strankinega pravilnika, po katerem mora biti vsak strankin član naročnik strankinega časopisa. Kjer je več družinskih članov organiziranih, zadostuje seveda, da je le eden izmed njih naročen, če živijo v skupnem gospodarstvu.

s Gorje. Novi odbor kraj. pol. organizacije SSJ in KDZ: predsednik Andrej Prešeren, tajnik Jernej Bregant, blagajnik Jožef Pečar; odborniki: Ivan Stare, Jakob Ambrožič, Anton Rekelj, Ignac Kralj, Franc Ferk, Jožef Kogoj, Ivan Stare II; nadzorstvo: Anton Burja, Blaž Ambrožič. — Na občnem zboru 14. decembra 1924. je poročal s. Jeram z Jeram in nam v jedrnatih besedah razložil pomen organizacije.

s Pregled organizacij bi so obračunale za mesec januar, bo objavljen v Prihodnjem »Ljudskem glaslu«.

Ako piješ BU
vživaš že na

**BLEKE
OB NA
ROKE
O. B. MESTNI TRG 5
BERNATOVIC.**

Priporočilo: Kakor poizvemo, prodaja trdka Ign. Vok, Ljubljana, Sodna ulica 7, ali njena podružnica v Novem mestu, prvovrstna »Puch kolesa« tudi na večje obroke. Kdor si želi za bližajočo sezijo novo kolo nabaviti, se mu nudi prilika, da že takoj začne s plačevanjem primernih obrokov. Omenjena trdka ima tudi najfinejše »Pfafl« šivalne stroje, kateri se tudi dobe na ugodno odplačevanje. Vseled kulantnosti, ugodnih cen in plačilnih pogojev, priporočamo vsakemu zgornjo trdiko. Glej inserat!

Dopisi.

Velenje - Škale. Te dni se je mudil tukaj g. načelnik rud. direkcije iz Beograda. Odredil je, da je treba delavstvo reducirati, kar se je že zgodilo. 97 delavcev pojde 1. marca na cesto, povečini revni bajtarji. Med njimi so taki, ki so 5 do 20 let člani brat. skladnic. Čudno je predvsem to, da so gospodje počakali na izid volitev, Slovensko delavstvo nima po zaslugi raznih magnatov nobenega poslanca. — Kaj bo s pravicami, ki jih imajo ti delavci pri brat. skladnicah? Potrebno je, da delavstvo samo začne razmišljati, do sedaj se samo dr. Bohinjec in Čobal kregata po »Jutru« in »Socialistu«, kateri da je bolj socialen in moderen politik. Mi pravimo, da sta oba enaka. Prvi je zastopnik pravega kapitalizma, drugi kapitalizma v rdeči halji. Drugi je pravzaprav nam bolj nevaren, ker je zmožen pri vsakih volitvah skupno s svojimi prijatelji financirati nad 500 shodov, izdati 10 vrst letakov (proti delavstvu, ne orjuni!) samo, da delavstvo ne dobi zastopstva. Pomislimo n. pr., da so bile v Velenju za volitve v krajevno skupščino bratovske skladnice vložene kar 4 liste. Volitve so se vršile dne 14. februarja. Izmed 32 delegatov je dobila I. lista nosilec naš sodr. Rednak, 21 delegatov. Ostale 3 liste so dobile skupaj 11 delegatov. Valenčak je na svoji separatistični listi dobil samo 3 delegate. Radovedni smo, kako bo izgledala glavna skupščina v Ljubljani, kjer se bodo obravnavali tako važni zakoni, kakor je socialno zavarovanje rudarjev. Delegati bodo prišli neenotno organizirani, z različnimi predlogi. Podjetniki bodo pa enotno nastopali.

Celje. S. Jeramu smo prav hvaležni, da nam je odkritosrčno pisal o zaupanju nekega socialističnega obč. odbornika na Koroški Beli do Kons. društva za Slovenijo. Mi Celjani vemo, da je s. Jeram proti taktiki konsumarjev Kristanovega kova prav tako, kakor smo Celjani. V Celju pa ima konsum podružnico, katere kraj. odboru načeljuje g. Franjo Koren. Po milosti demokratov je isti Koren tudi upravni svetnik celjske »Mestne hranilnice«. Poleg tega je tudi predsednik »nestrankske« organizacije stanovanjskih najemnikov v Celju. V tej organizaciji je tudi nekaj denarja, katerega je predsednik kraj. odbora Kons. društva za Slovenijo pustil naložiti v Mestno hranilnico in ne v konsum. — Politika je huda reč, posebno za tiste, ki bi radi povsod odločevali. Mestna hranilnica daje obrtnikom kredite. Delavci te politike še ne poznajo, razen tistih, ki so g. Korenu že hrbet pokazali. — Stanovanjski najemnik.

Angleška kolonija v Mežici in Črni. Anglež je pravzaprav samo eden — ravnatelj — vsi drugi, ki vodijo rudnik, so pa prav pristni Slovenci, ki so seveda bolj angleški kakor Anglež sam in bolj caristični kakor car sam. Evid. Za vsako malenkost odpustijo rudarja-domačina. Rudnik izvaja že leto dni izpor rudarjev iz Lež in Holmca, tako da imata podjetnika v

Lešah in na Holmcu najcenejšo delavno moč. Če pride kak rudar iz omenjenih rudnikov vprašat za delo — ni vode in seveda ni mogoče, da bi delo dobil. (Če ni vode, ne morejo delati elektrarne, torej tudi v rovih ne morejo delati.) Neprenehoma se pa več ruska kolonija. Pretekli teden je rudnik zopet sprejel 30 Rusov v delo, približno 200 jih še pride. Torej za Vranglovce je v zlati Jugoslaviji dela dovolj — za tiste, ki državo tvorijo, pa ne. Ti Rusi so seveda najboljši delavci, ker so vsi bivši caristični oficirji, nosijo židane nogavice in takoj po delu tudi rokavice. Delo imajo seveda boljše kakor drugi delavci — zato so pa »avantgarda kapitala. Vso podprodukcijo teh parasitov pa morajo z nadprodukcijo kriti navadni rudarji, ki niso caristični hlapci. Štab vseh Rusov je neki naš »državni komisar«, ki vleče plačo in vodi caristično diplomacijo, v celem pa napiše dnevno do 5 kart za premog. Diplomati je pa tak, da vtakne tu in tam še kakšnega socialističnega župana v žep. — Tudi naši delavci — najmanj 70% — so orientirani po sistemu carističnih hlapcev — zato so šli nekateri pri volitvah z dr. Korunom, drugi z Radičem. Samo 106 rudarjev je bilo v Mežici, ki vedo, kaj so, drugi so pa hlapci hrvatskega šovinizma in Kristanove banke. Upanje pa še vedno imamo, da bodo rudarji, in sicer ne samo korunovci, temveč tudi oni slavni radičevci še prišli k pameti, kadar jih bo šiba še nekoliko bolj tepla, kajti doslej jim je šiba še očitno premalo. (Op. ur. Malo manj alkohola »tolazbe«, pa več čitanja in izobraževanja, to bi najbolj pomagalo, da bi se delavci zopet bolj zavedali svojega položaja in dolžnosti.) Narodni blok je dobil v Mežici 60 glasov. Konstatiramo, da so šli z blokom vsi pazniki, razen dveh počtenih naših sodrugov, ki nista na prodaj. Tudi z njimi bomo še delali obračun, sila bo še že prišla. Razveseljivo je pa bilo v Mežici, da smo imeli čast opazovati par duševno omejenih kretenov, ki so krvav pot potili za Radiča in njegovega kompanjona Kristana ozir. Koruna. Prvo naše delo bo, da bomo prepustili obično in zastopstvo delavstva pri rud-

niku tem elementom, da bodo pokazali, kaj znajo. (Op. ur. To so že pokazali!)

PRINCIPE V KOŠ!

Pod tem naslovom je napisal leta 1922. Luka Pavičević, tajnik Glav. Rad. Saveza Jugoslavije in član glavnega odbora SPJ v Beogradu oster članek proti koaliciji ljubljanskih dr. Peričevih »socialistov«, komunistov in klerikalcev za ljubljanske občinske volitve, ki so ustanovili »Zvezo delovnega ljudstva«. Celjski »dobrotnik« Fr. Koren, ki je bil še tedaj pri nas neke vrste predsednik, je bil na to koalicijo s klerikalci na videz strašno hud. Morda zato, ker so mu celjski demokrati odrekli ljubezen, demokrate je namreč vedno hvalil. Pozneje je isti Koren stopil v Peričevo, ali kar je isto, v dr. Korunovo stranko, katera je napravila letos za občinske volitve v Ljubljani zopet kompromis s klerikalci. Koren se je nekoč pred volitvami v narodno skupščino izrazil, da če bodo Ljubljanci napravili kompromis s klerikalci, tedaj bo on izstopil kot poštenjak iz Socialistične partije Jugoslavije. No, g. Koren se pa zdaj lahko prepriča, da njegova grožnja z izstopom iz stranke ni nič pomagala! Njegovi sodrugi v Ljubljani so že napravili pakt s klerikalci, kar imena naj si prečita: dr. Perič, dr. Jelenec, Golmajer, Kralj, Selan itd., ki se zrcalijo v črnoardeji klerikalni koaliciji. Sedaj menda ne bodo več dvomili Korenovi backi, da se njihov glavar tudi prav debelo zareče, da ne rečemo: zlaže. Morda so pa g. Koren v resnici izstopili iz SPJ, ker hočejo biti poštenjak? Bomo videli. — Nekdo, ki se s kompromisom ne strinja.

PREKLIC.

Podpisani preklicujem žaljive besede napram Amaliji Florjan in se ji zahvaljujem za odpustčanje.

Mihael Ledinek, Velenje.

Lastnik: »Sloga«, r. z. z. o. p.
Izdajatelj in odgovorni urednik:
Zvonimir Bernot
(v imenu izvr. odbora SSJ in KDZ.)
Tisk tiskarne »Merkur« v Ljubljani.
21. II. 1925 — 2500.

Čitajte Naprej!

Priporočamo trdiko
Josip PETELINC

Ljubljana, blizu Prešernovega
spomenika za vodo.

Najcenejši nakup

nogavic, žepnih robcev, brisalk, klota, belega in rujavega platna, šifona, kravata, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potrebnosti za šivilje, krojače, Solingen škarij za prikrojevanje in za obrezovanje tr.

Na veliko!

Na malo!

**PRISEŽEM
NA
ZLATOROG**

**ZLATOROG
TERPENTIN**

NI Vam več potrebno

godrajati radi draginje, ker sedaj lahko dobite vse vrste blaga za obleke in perilo pri trdki

L. N. ŠOŠTARIČ, MARIBOR,
ALEXANDROVA CESTA 13

po zelo znižani ceni

na pr. sukno po 60—, 70—, 90—, 100— Din. itd., platno po Din. 11—, 14—, 16—, 20— itd., izgotovljene srajce Din. 44—, 50—, 56— itd., spodnje hlače po Din. 32—, 34—, 40— itd., izgotovljene obleke, in drugo za vsako ceno. Železničari dobijo blago tudi na obroke.

Najboljša
'Puch' kolesa
 po zelo ugodnih cenah dobite le pri
IGN. VOK, Ljubljana, Sodna ul. 7.

Najboljši šivalni stroj
 je edino le **Grietzner in Adler** za rodbinsko in obrtno rabo v vseh opre-
 mah
 Pouk v vezenju brezplačno.
 Večletna garancija.
 Delavnica na razpolago
Josip Petelinc, Ljubljana (blizu Prežernovega spomenika)

Na potu

je bogata pošiljka najfinejšega angleškega sukna najnovjših vzorcev. Ko dospe, bodo zainteresirani takoj obveščeni, da si ga bodo mogli nabaviti.
Drago Schwab, Ljubljana.

NAŠIM RODBINAM
 priporočamo
 našo pravo domačo
KOLINSKO
 cikorko,
 izvrsten pridatek za kavo.

NAŠI IZDELKI:

Dvojnoslada ržena **ŽIKA**
 v rdečih zavitkih,
 Dvojnoslada ječmenova **ŽIKA**
 v modrih zavitkih,
 Slajena ječmenova **ŽIKA**
 v zelenih zavitkih
 Zahtevajte le Žiko!

Proletarci!

Gostilne in kavarne,
 ki nočejo vašega lista,
 najbrže tudi vašega
 denarja ne marajo.

Ustrezite jim!

Domače sredstvo katero Vam je potrebno

in ki bo tudi pri Vas ob vsaki priložnosti pokazalo svoje bolečine olajšajoče dejstvo, je: **LEKANARJA FELLERJA ELSA-FLUID**. — Vrelec moči! — Že 26 let izkušen in priljubljen! Znotraj za želodec, pri krčih in bolečinah nekoliko kapljic na sladkorju. Hitro deluje kot sredstvo za drgnjenje pri revmatskih bolečinah in v vseh slučajih, kjer je masaža potrebna! Odstrani nahod in stori neobčutljivega proti mrzlem zraku, je enako dobro za oči, ušesa, zobe, glavo, usta in grlo! Z zavojnico in poštno stanejo:

1 paket	s 6 dvojnati.	ali 2 specialne steklenke	62 Din.
2 paketa	s 6 dvojnati.	in 2 specialne steklenke	96 Din.
3 pakete	s 12 dvojnati.	in 2 specialne steklenke	130 Din.
6 paketov	s 18 dvojnati.	in 6 specialnih steklenk	240 Din.

EUGEN V. FELLER, lekarnar
 v **Stubci Donji**, Elsatrg 252 Hrvatska

Za nadopolnilev paketa se priporoča: **ELSA-ŠVEDSKE-KAPLJICE** za želodec, ki pospešujejo prebavo. **ELSA-ZAGORSKI SOK** proti kašlju in bolečinam v prsih.

Tvornica dežnikov in solčnikov
L. MIKUŠ, LJUBLJANA
 Mestni trg šte. 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji ceni.

ČAJ V DRUŠTVU

ČAJNA ROČKA
 "popolna"
 ZATO V VPORABI NAJCENEJŠI
 IN OBENEM NAJFINEJŠI

Ostanke

v dolžini 2 do 8 m

20 m močnega cefirja Din 240.—, 20 m trpežnega oksforta Din 290.—, 20 m močne modrovine (druk) Din 290.—, 20 m krasnega kambrika za otročje in ženske obleke Din 240.—, 10 m hlačevine dvojno široke (cajga) za moške obleke Din 350.—, 20 m belega platna Din 230.—, 20 m sirovega platna Din 180.— razpošilja

veletrgovina **R. Stermecki**, Celje št. 23

Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastoj, vzorci od sukna, kamgarna in razne manufakturne robe pa samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. Naročila čez Din 500.—, poštnine prosto. Trgovci en gros cene.

18 let priznane
 kapsule „**LARUCIN**“
 zdravilo najsigurnejše gnojno kapavico (triper) in boleznim mokril. Škatlja 20 Din v vseh lekarnah. Direktno: **APOTEKA BLUM, SUBOTICA**.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — **Frančiškanska ulica šte. 6**
 registrirana zadruga z omejeno zavezo,

Tiskovine

za šole, županstva in urade, najmodernejše plakate in vabila za veselice, letne zaključke, Najmodernejša uredba za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.

STEREOTIPIJA **LITOGRAFIJA**

Trajne vrednosti

ostanejo vedno darila iz zlata in srebra, ker obdrže še po proteku mnogih let svojo prvotno vrednost. Ure, verižice, prstani, zapesnice kakor tudi vsa kovrsina zlatina in srebrnina, nakit in predmeti za dnevno uporabo, v najlepši in najbolj kakovosti dobi se dobro in poceni pri **tvrdi ki Suttner**. Zahtevajte divno ilustrirani cenik, za katerega je treba poslati samo 2 dinarja na:

Odpošiljalnico ur H. Suttner
 Ljubljana šte. 990 (Slovenija.)

Za udobnost odjemalcev se morejo za nadopolnilev paketa primesti tudi dobra in fina Elsa-mila lepote in drugi kosmi. (Čisti preparati lekarnarja Fellerja.)

= LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA =

(Ustanovljena 1900.)

Ljubljana, Dunajska c. (v lastni hiši)

PODRUŽNICE:

Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst. **AGENCIJA: Logatec.**

Delniška glavica Din 50.000.000.—
 Skupne rezerve nad Din 10.000.000.—

Poštni ček. račun Ljubljana 10.509
 Brzovjavni naslov: Banka Ljubljana
 Tel. šte. 261, 413, 502, 503, 504.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoča dela.